

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Kfv.I.35.222/2017/5.

A tanács tagjai: dr. Hajnal Péter a tanács elnöke, Huszárné dr. Oláh Éva előadó bíró, dr. Heinemann Csilla bíró

A felperes: dr. felperes neve

A felperes képviselője: Hegyesi Ügyvédi Iroda (ügyintéző ügyvéd: dr. Hegyesi Miklós)

Az alperes: Nemzeti Adó- és Vámhivatal Fellebbviteli Igazgatósága

Az alperes képviselője: dr. Fekete Imre jogtanácsos

A per tárgya: illetékügyben hozott közigazgatási határozat

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: alperes

A felülvizsgálni kért jogerős határozat: a Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 8.K. 27.472/2016/8. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 8.K.27.472/2016/8. számú ítéletét hatályon kívül helyezi, és a felperes keresetét elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 150.000 (százötvenezer) forint együttes elsőfokú és felülvizsgálati perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 230.400 (kettőszázharmincezer-négyszáz) forint kereseti és 384.000 (háromszáznyolcvannégyezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes 2010. március 8-án kiállított őstermelői igazolványa 2014. december 31. napjáig volt hatályos. Az új őstermelői igazolvány kiállítására csak 2015. szeptember 2-án került sor.
- [2] A felperes a 2010. március 30-án kelt, illetékkiszabásra 2010. április 1-jén bejelentett adásvételi szerződéssel szerezte meg a ... helyrajzi számú szántó, erdő, gyeper (rét) művelési ágú termőföld ingatlan 1/1 tulajdoni hányadát. A szerződéshez mellékelte B 400-as adatlapon a felperes kijelentette, hogy a szerződés aláírásakor már regisztrációs igazolással rendelkező mezőgazdasági tevékenységet végző személy és vállalkozó, hogy az ingatlant legalább 5 évig nem idegeníti el, azon vagyoni értékű jogot nem alapít, valamint egyéni vállalkozóként vagy mezőgazdasági őstermelőként az ingatlant, mint termőföldet mezőgazdasági célra hasznosítja. A felperes erre tekintettel kérte az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 26.§ (1) bekezdés p) pontja szerinti illetékmentesség alkalmazását. Az elsőfokú adóhatóság a kérelemnek helyt adott és 0 forint visszerterhes vagyonátruházási illetéket írt elő.
- [3] Az elsőfokú adóhatóság az illetékmentesség feltételeinek fennállását hivatalból ellenőrizte. Az őstermelő fogalmának meghatározására a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. tv. (a továbbiakban: Szja tv.) 3.§ 18) pontja alkalmazandó, melyre tekintettel az őstermelői státuszt a felperesnek a 2015. évben nem volt őstermelőként vagy egyéni vállalkozóként nyilvántartva, illetve családi gazdaságnak sem volt tagja, ezért nem tett eleget az Itv. 26.§ (1) bekezdés p) pontjában támasztott feltételeknek. Ezért az egyébként járó illeték kétszeresének, 3.844.000 forintnak a megfizetésére kötelezte.
- [4] Az alperes a 3145453098 számú határozatával helybenhagyta az elsőfokú döntést. Indokolásában kiemelte, hogy az illetékmentesség tekintetében jelentősége van az őstermelői tevékenység kikötésének és igazolásának, ugyanis ez személyes közreműködést igényel a mezőgazdasági tevékenység folytatásában.

A kereseti kérelem

- [5] A felperes keresettel támadta az alperesi határozatot. A bírósági felülvizsgálatot azért kérte, mert a szankcionált magatartások között nem szerepel az őstermelői igazolvány ideiglenes hiánya. Az alapvetően adóigazgatási eljárás körébe és nem az illetékfizetési kötelezettséghez tartozik. Az igazolhatóan nem mezőgazdasági célra történő hasznosítás kondíció nem azonos az ideiglenesen őstermelői igazolvány nélkül végzett mezőgazdasági hasznosítással.

Az elsőfokú ítélet

- [6] Az elsőfokú bíróság jogerős ítéletével az alperesi határozatot az elsőfokú határozatra is kiterjedően megváltoztatta és a felperest 1.920.000 forint vagyonszerzési illeték megfizetésére kötelezte.
- [7] A közigazgatási iratok és a felperes által csatolt szakértői vélemény alapján azt állapította meg, hogy a felperes esetében az Itv. 26. § (1) bekezdés p) pontjának első mondatában foglalt illetékmentesség szempontjából előírt feltételek közül az egyéni vállalkozóként vagy mezőgazdasági őstermelőként történő mezőgazdasági célra vonatkozó hasznosítás feltétele nem valósult meg. A felperes a termőföldet ugyan 5 évig nem idegenítette el, azon vagyoni értékű jogot nem alapított, azonban az adóhatóság nyilvántartásában egyéni vállalkozóként nem szerepelt és mezőgazdasági őstermelői igazolvánnyal a szükséges 5 éves időtartam alatt folyamatosan nem rendelkezett, mivel 2014. december 31. napját követően annak kiadására csak 2015. szeptember 2-án került sor. Ennek folytán köteles az Itv. 26. § (1) bekezdés szerinti vagyonszerzési illeték megfizetésére.
- [8] Az egyébként járó illeték kétszeres összegének megfizetésére vonatkozó feltételek viszont nem teljesültek. A felperes tévesen hivatkozott arra, hogy az őstermelői igazolvány igazolná, hogy vagyonszerző mezőgazdasági őstermelői tevékenységet folytat. Az igazolvány csak az adózási státuszról szól. A tényleges mezőgazdasági célú hasznosítást a felperes által csatolt szakértői vélemény igazolta.
- [9] Az Itv. 26. § (1) bekezdés p) pontjának utolsó mondata a kétszeres illetékösszeg kiszabásának szempontjából nem azt írja elő, hogy a vagyonszerző felperesnek igazolhatóan nem őstermelőként, nem mezőgazdasági célra kell hasznosítani az ingatlant. A kiszabás feltétele a nem mezőgazdasági célra történő hasznosítás. Ez a cél abban az esetben is bekövetkezhett volna, ha a felperes a termőföld megszerzésétől számított 5 éven belül mezőgazdasági őstermelői igazolvánnyal rendelkezett volna.
- [10] Az alperes által hivatkozott Kúria Kfv.I.35.335/2012/5. számú ítélet a jelen perben vizsgált tényálláshoz képest eltérő. Ott ugyanis a felperes az erdő művelési ágba tartozó terület felett tulajdoni jogot gyakorolt, de annak nem volt használója, nem volt erdőgazdálkodó. A perbeli esetben viszont a termőföld mezőgazdasági célra történő hasznosítása során az ingatlan tulajdonosa a felperes, aki az ingatlannak egyben használója is.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [11] Az alperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és elsődleges a felperes keresetének elutasítását, másodlagosan az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat

hozatalra utasítását kérte. Kiemelte, hogy az Itv. 26. § (1) bekezdés p) pontjának mentességi feltételéhez nemcsak a tényleges használat, hanem az is szükséges, hogy arra egyéni vállalkozóként vagy mezőgazdasági őstermelőként kerüljön sor. Az a jogértelmezés, amely figyelmen kívül hagyja az első mondatban foglaltakat és kizárólag a jogszabályi rendelkezés második mondatára összpontosít, téves és ellentétes a jogalkotói akarral is. Ugyanez szerepel a Kúria elsőfokú bíróság által irányadónak nem tekintett Kfv.I.35.335/2012/5. számú eseti döntésében is.

- [12] A felperes felülvizsgálati kérelmet nem nyújtott be, nem vitatta, hogy az őstermelői igazolvány időleges hiánya miatt a mentesség nem alkalmazható. Nem terjesztett elő felülvizsgálati ellenkérelmet sem.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [13] Az alperes felülvizsgálati kérelme alapos.
- [14] A szerződés illetékkiszabásra való bejelentésének időpontja szerint hatályos Itv. 26.§ (1) bekezdés p) pontja szerint mentes a visszterhes vagonátruházási illeték alól termőföldnek a külön jogszabály alapján a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv által kiadott regisztrációs igazolással rendelkező, mezőgazdasági tevékenységet végző magánszemély általi, visszteher ellenében történő megszerzése, feltéve, ha az így vásárolt termőföldet a vásárlástól számítva legalább 5 évig nem idegeníti el, azon vagyoni értékű jogot nem alapít, és egyéni vállalkozóként vagy mezőgazdasági őstermelőként a termőföldet mezőgazdasági célra hasznosítja. A feltételek vállalásáról a vagyonszerzőnek legkésőbb a fizetési meghagyás jogerőre emelkedéséig kell nyilatkoznia az állami adóhatóságnál. Ha a vagyonszerző a termőföldet az 5 év letelte előtt elidegeníti, vagy azon vagyoni értékű jogot alapít, igazolhatóan nem mezőgazdasági célra hasznosítja, az egyébként járó illeték kétszeresét kell megfizetnie.
- [15] A jogerős ítélet indokolása a törvényhelyben foglaltakat önkényesen nem csak ketté bontotta: mentességi feltételre és szankcióról történő rendelkezésre, de azokat egymástól függetlenül is alkalmazta. Megállapította, az őstermelői igazolvány időleges hiánya miatt a mentesség nem alkalmazható, de mivel a felperes általi mezőgazdasági hasznosítás megvalósult, az igazolvány hiánya nem eredményezhet kétszeres illetékfizetési kötelezettséget. Ezzel a jogszabály értelmezéssel figyelmen kívül hagyta, hogy a jogkövetkezmény az Itv. 26.§ (1) bekezdés p) pontja szerinti mentességet igénybe vevő „vagyonszerző”-vel szemben alkalmazható. Ilyen „vagyonszerző”-nek pedig, a perbeli tényállás mellett, csak az minősülhet, aki a termőföldet megvásárolva, érvényesíteni akarja a mentességet, és ezért hivatkozik a B 400-as nyomtatványon az

őstermelői igazolvány meglétére. A kétszeres illetékfizetési kötelezettséget megalapozó hiba tehát nem csak a hasznosítás anomáliáival, hanem a vagyonszerző személyére nézve, őstermelői igazolványának hiányával is bekövetkezhet. Ennek folytán a felperes, mint vagyonszerző, nem csupán a mentességre nem jogosult, de terheli az egyébként járó illeték kétszerese megfizetésének kötelezettsége is.

- [16] A felülvizsgálati kérelemben hivatkozott Kfv.I.35.335/2012/5. számú ítélet konkrét elemzését az elsőfokú bíróságnak a korábbiakban még nem alkalmazott megközelítése miatt mellőzte a Kúria.
- [17] A kifejtettetekre figyelemmel a Kúria a Pp. 275.§ (4) bekezdése és 339.§ (1) bekezdése alapján a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezte, és a felperes keresetét elutasította.

A döntés elvi tartalma

- [18] *A vagyonszerző őstermelői igazolványának időleges hiánya is megalapozza a kétszeres illeték megfizetésére kötelezést.*

Záró rész

- [19] A Kúria pervesztes felperest a Pp. 270.§ (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 78.§ (1) bekezdése alapján kötelezte a pernyertes alperes együttes elsőfokú és felülvizsgálati költségének megfizetésére.
- [20] A tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt kereseti és felülvizsgálati illeték viselésére a Kúria az illethekekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 50.§ (1) bekezdése és a költségmentesség alkalmazásáról a bírósági eljárásban szóló 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13.§ (2) bekezdése alapján kötelezte a felperest.
- [21] Tárgyalás tartását a felek egyike sem kérte, a felperes írásbeli ellenkérelmet sem nyújtott be, jogkérdésben kellett döntenit, a Pp. 272.§ (2) bekezdése a felülvizsgálati kérelem kiegészítését, a 275.§ (1) bekezdés pedig a bizonyítást zárja ki, nem merült fel a tárgyalás tartásának szükségessége: a Kúria a felülvizsgálati kérelmet tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2017. november 30.

dr. Hajnal Péter sk. a tanács elnöke, Huszárné dr. Oláh Éva sk. előadó bíró, dr. Heinemann Csilla sk. bíró